

Retten i Glostrups DOM

Dato: 29. november 2022

Retten's sagsnr.: B6-9864/2021

Politiets sagsnr.: 0700-73241-00425-21

Anklagemyndigheden mod, *Tiltalte*, født 1985

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 26. august 2021.

Tiltalte er tiltalt for

1.

vold efter straffelovens § 244,

ved den 11. juli 2021 ca. kl. 21.30 på *Institution, Adresse i By*, at have sparket *Forurettede1* en gang i maven med sin højre fod.

2.

vold efter straffelovens § 244,

ved den 15. juli 2021 ca. kl. 01.00 på *Institution, Adresse i By*, at have sparket *Forurettede2* i skridtet.

3.

overtrædelse af straffelovens § 266,

ved den 4. juli 2021 ca. kl. 19.30 på *Institution, Adresse, Lejlighed ... i By* at have udtalt "I will kill you" eller lignende, mens tiltalte holdte en kniv i sin højre hånd, hvilket var egnet til at fremkalde alvorlig frygt for *Forurettede1*'s liv, helbred eller velfærd.

Påstande

Anklagemyndigheden har påstået, at tiltalte dømmes til ambulant psykiatrisk behandling ved psykiatrisk afdeling med tilsyn af Kriminalforsorgen, således at Kriminalforsorgen sammen med overlægen kan træffe bestemmelse om indlæggelse, jf. straffelovens § 68.

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om, at der ikke fastsættes en længstetid for foranstaltningen, jf. straffelovens § 86 a, stk. 2.

Anklagemyndigheden har endvidere nedlagt påstand om, at tiltalte i medfør af udlændingelovens § 49, stk. 1, jf. § 23, nr. 1, jf. § 22, nr. 1, og nr. 6, og § 32, stk. 1, udvises med indrejseforbud i et tidsrum, som retten fastsætter.

Tiltalte har nægtet sig skyldig, idet han dog har erkendt de faktiske forhold i forhold 1 og 2.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af Tiltalte og af vidnerne *Forurettede1*, *Vidne1* og *Forurettede2*.

Forklaringerne er lydoptaget og gengives ikke i dommen.

Tiltalte har været mentalundersøgt. Det fremgår af erklæringen af 19. januar 2022 at:

" ...

Observanden findes herefter sindssyg, ligesom han uden tvivl var sindssyg i tidsrummet for det påsigtede. Han er normalt begavet og lider ikke af epilepsi eller anden organisk hjernesygdom. Han var ikke påvirket af alkohol i tidsrummet for det påsigtede.

...

Observanden findes herefter omfattet af straffe lovens § 16, stk. 1. Man skal, såfremt han findes skyldig, som mest formålstjenlig foranstaltning til imødegåelse af en vis, men af hans psykiske helbredstilstand afhængig, risiko for fremtidig ligeartet kriminalitet, j.f. samme lovs § 68, 2. pkt., anbefale dom til ambulant psykiatrisk behandling ved psykiatrisk afdeling med tilsyn af kriminalforsorgen, således at kriminal forsorgen sammen med overlægen kan træffe bestemmelse om indlæggelse.

..."

Udlændingestyrelsen har den 28. august 2021 udtalt om tiltalte, som er eritreansk statsborger:

" ...

Det er til sagen oplyst, at anklagemyndigheden forventer pågældende idømt 60 dages fængsel.

Tiltalte indrejste i Danmark den 10. august 2014, hvor han søgte asyl. Den pågældende fik den 26. maj 2015 opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 7, stk. 2 indtil den 26. maj 2020. Pågældendes opholdstilladelse er senest den 11. september 2020 forlænget indtil den 11. september 2022.

Længden af Tiltaltes lovlige ophold i relation til udvisningsbestemmelserne regnes fra den 26. maj 2015, hvor pågældende fik opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 7, stk. 2, jf. herved udlændingelovens § 27, stk. 2, og Tiltalte har således haft lovligt ophold i Danmark i ca. 6 år, 2 måneder og 29 dage, jf. udlændingelovens § 27.

§ 26, stk. 2

Vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt en beslutning om udvisning af Tiltalte med sikkerhed kan antages at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, skat Udlændingestyrelsen henvise til politiets afhøringsrapport af 7. juli 2021.

Heraf fremgår at Tiltalte blandt andet har oplyst, at han:

- er fraskilt og uden børn, men har en kæreste,

- har ingen familie i Danmark,
- har ikke gennemført en dansk uddannelse,
- er uden arbejde, men har tidligere været i praktik.

Udtalelse om udvisningsspørgsmålet

Det bemærkes indledningsvis, at det følger af bestemmelsen i udlændingelovens § 26, stk. 2, at en udlænding skal udvises efter §§ 22-24, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

På baggrund af anklagemyndighedens oplysninger om kriminalitetens karakter, og om at den pågældende forventes idømt en frihedsstraf af 60 dages varighed sammenholdt med de i udlændingelovens § 26, stk. 2 nævnte hensyn, kan Udlændingestyrelsen tiltræde, at anklagemyndigheden nedlægger påstand om udvisning.

..."

Udlændingestyrelsen har den 25. november 2022 udtalt supplerende:

" ...

Anklagemyndigheden oplyste oprindeligt, at man forventede den pågældende idømt 60 dages fængsel, men Anklagemyndigheden har nu oplyst, at man har nedlagt påstand om dom til ambulat psykiatrisk behandling ved psykiatrisk afdeling med tilsyn af Kriminalforsorgen, således at Kriminalforsorgen sammen med overlægen kan træffe bestemmelse om indlæggelse.

Anklagemyndigheden har på den baggrund anmodet Udlændingestyrelsen om at oplyse, hvorvidt den nye forventede sanktion ændrer styrelsens konklusion.

Det fremgår af den fremsendte retspsykiatriske erklæring bl.a., at den tiltalte er sindssyg og var på det i tidsrummet for det påsigtede forhold, samt at han er fundet præget af en kronisk psykoselidelse.

Det fremgår også af erklæringen, at tiltalte modtager følgende medicin:

Tablet Cisordinol, 10 mg, 1 tablet om dagen (antipsykotisk)

Tablet Melatonin, 3 mg til natten (sovnhormon)

Tablet Apovit D3, 25 mikrogram, 1 tablet dagligt som vitamin tilskud,

Tablet Panodil 500 mg, 2 tabletter ved behov mod rygsmerter.

Det fremgår endvidere, at den pågældendes symptomer er bedret, når han har haft ophold på et døgnbemandet botilbud.

Udlændingestyrelsen har i den forbindelse forsøgt at indhente oplysninger på behandlingsmulighederne i Eritrea.

På baggrund af oplysninger fra MedCOL, en EU-finansieret database vedrørende sygdomsbehandling, kan Udlændingestyrelsen oplyse, at Zuclopenthixol, som er det aktive stof i Cisordinol, ikke var tilgængelig i Eritrea i 2019. Haloperidol, som ad MedCOL er foreslået som alternativt medikament var dog tilgængelig.

Udlændingestyrelsen har ikke undersøgt tilgængeligheden af Melatonin, Apovit D3 og Panodil.

Ifølge WHO var der i Eritrea i 2020 et psykiatrisk system i Eritrea bestående af 2 psykiatere, 50 psykiatriske sygeplejersker, 3 psykologer og 2 socialarbejdere fordelt på 12 mental sundhedsafsnit i tilknytning til almene hospitaler. Disse hospitaler modtager årligt 880 psykiatriske tilfælde.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at indhente nye oplysninger fra Eritrea via MedCOL, da de ikke har nogen lokal kilde i landet. Udlændingestyrelsen kan ikke give en tidshorisont på hvornår det igen vil være muligt at indhente oplysninger.

Udlændingestyrelsen kan på baggrund af oplysningerne forsat tiltræde at anklagemyndigheden nedlægger påstand om udvisning i medfør af udlændingelovens § 23, nr. 1, jf. § 22, nr. 6.

..."

Rettens begrundelse og afgørelse

Forhold 1

Tiltalte har forklaret, at han har sparket *Forurettede1* som beskrevet i anklageskriftet, men at der var tale om selvforsvar.

Forurettede1 har ikke kunnet huske episoden, idet hun har forklaret, at der har været mange episoder med tiltalte. *Vidne1* har forklaret, at tiltalte og *Forurettede1* sad et stykke fra hinanden og udvekslede kommentarer. Tiltalte løb meget hurtigt hen til *Forurettede1* og sparkede hende i maven. Der var tale om en form for trykspark.

Efter forklaringen fra tiltalte og vidnet finder retten det bevist, at tiltalte har sparket *Forurettede1*. Efter vidnets forklaring forkaster retten tiltaltes forklaring om, at han sparkede i selvforsvar.

Tiltalt er således skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

Forhold 2

Tiltalte har forklaret, at han har sparket *Forurettede2* i området ved skridtet, fordi han følte sig provokeret af ham.

Forurettede2 har forklaret, at han påtalte over for tiltalte, at han ikke måtte filme med sin mobil på gangen, hvilket fik tiltalte til at sparke ham. Han blev ikke ramt i skridtet, men på indersiden af låret.

Retten finder herefter tiltalte skyldig i at have sparket *Forurettede2* i området ved skridtet, idet retten bemærker, at tiltalte ikke har haft nogen rimelig grund til at sparke denne.

Forhold 3

Tiltalte har forklaret, at *Forurettede1* kom ind i hans lejlighed og ville låne penge. Han bad hende gå. Han var ved at skære løg og havde derfor en kniv i hånden. Han pegede på *Forurettede1* med kniven og bad hende gå. Han har ikke truet med at slå hende ihjel.

Forurettede1 har forklaret, at hun var på besøg hos tiltalte og spurgte, om hun kunne låne nogle penge. Hun spurgte flere gange, men tiltalte sagde, at han ikke havde nogen penge og bad hende gå. Hun gik, men vendte tilbage og spurgte igen, om hun kunne låne penge. Tiltalte blev "mærkelig" og gik ud i køkkenet om hentede en kniv. Tiltalte havde kniven i hånden og sagde "I'll kill you". Tiltalte var ikke igang med at lave mad. Hun blev bange og løb ud ad altandøren.

Den foreviste overvågningsvideo viser *Forurettede1* forlade tiltalte lejlighed via altandøren, og at tiltalte går ud af døren efter hende med en kniv i hånden.

Ved forklaringen fra *Forurettede1*, som i et vist omfang understøttes af videoklippen, finder retten tiltalte skyldig i overensstemmelse med anklageskriftet.

Tiltalte har således overtrådt straffelovens § 244 og § 266.

Efter overlægens erklæring finder retten, at tiltalte på gerningstidspunktet har været utilregnelig på grund af sindssygdom eller en tilstand, der må ligestilles med sindssygdom. Tiltalte straffes derfor ikke, jf. straffelovens § 16, stk. 1.

For at forebygge nye lovovertrædelser, og da mindre indgribende foranstaltninger ikke findes tilstrækkelige, skal tiltalte undergive sig psykiatrisk behandling som påstået, jf. straffelovens § 68.

Under hensyn til arten af den pådømte kriminalitet fastsættes ingen længstetid for foranstaltningen, jf. straffelovens § 68 a, stk. 2.

Retten tager udvisningspåstanden til følge i medfør af udlændingelovens § 26, stk. 2, da udvisningen ikke med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Retten har herved lagt vægt på at tiltalte ingen familiemæssig tilknytning har til Danmark han har således familie i Eritrea.

Han taler ikke dansk og har ingen tilknytning til arbejdsmarkedet. Det lægges efter udtalelsen fra Udlændingestyrelsen til grund, at tiltalte vil kunne blive relevant behandlet med antipsykotisk medicin i Eritrea, som har faciliteter til at behandle psykisk syge.

Tiltalte udvises herefter i medfør af udlændingelovens § 49, stk. 1, jf. § 23, nr. 1, jf. § 22, nr. 1, og nr. 6, og § 32, stk. 1.

Thi kendes for ret:

Tiltalte skal undergive sig ambulant psykiatrisk behandling ved psykiatrisk afdeling med tilsyn af Kriminalforsorgen, således at Kriminalforsorgen sammen med overlægen kan træffe bestemmelse om indlæggelse.

Der fastsættes ingen længstetid for foranstaltningen.

Tiltalte udvises af Danmark.

Tiltalte pålægges indrejseforbud i 6 år. Indrejseforbuddet regnes fra udrejsen eller udsendelsen.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

.....

Østre Landsrets 4. afdelings DOM

(landsdommerne Thomas Lohse, Karen Hald og Maria Ventegodt (kst.) med domsmænd).

Dato: 14. marts 2024

Anklagemyndigheden mod *Tiltalte*, født 1985, (advokat Carsten Halle, besk.)

Dom afsagt af Retten i Glostrup den 29. november 2022 (B6-9864/2021) er anket af *Tiltalte* med påstand om frifindelse i forhold 3 og som følge heraf fastsættelse af en længstetid på 5 år samt frifindelse for påstanden om udvisning.

Anklagemyndigheden har endelig påstået stadfæstelse.

Forklaringer

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte. Der er endvidere afgivet forklaring af *Vidne2*.

De i byretten af vidnerne *Forurettede1*, *Vidne1* og *Forurettede2* afgivne forklaringer er dokumenteret i medfør af retsplejelovens § 923.

Der er også i landsretten afspillet videoovervågning.

Personlige oplysninger

Tiltalte er ikke tidligere straffet af betydning for sagen.

Tiltalte har om sine personlige forhold forklaret bl.a., at han forstår lidt dansk og taler det til daglig med personalet på *Institution*, hvor han fortsat har sin egen lejlighed. Han går til danskundervisning en dag om ugen. Han tager selv medicin, og det er klart hans indtryk, at medicinen hjælper ham. Han modtager kontanthjælp. Han har ingen familie i Danmark. Han har få venner i Danmark. Han flygtede til Danmark fra Eritrea i sin tid, og han har ikke længere eritreanske papirer. Han frygter først og fremmest at stå uden medicin i Eritrea, men han vil selvfølgelig også blive udsat for forfølgelse. Han har en søster tilbage i Eritrea, som han ikke kan bo hos. Han ved ikke, hvordan han kan tjene penge i Eritrea. I Eritrea skal man måske betale for lægehjælp, og det vil han umuligt kunne, men han vil alligevel ikke kunne få hjælp. Hans øvrige søskende er flygtet fra Eritrea og bor i dag over hele verden.

Det fremgår af mentalerklæringen endvidere bl.a.:

” ...

Observanden er vokset op i Eritrea med sin mor og søskende på et lille landbrug. Han har gennemført almindelig skolegang i 10 år uden faglige eller sociale vanskeligheder, men oplevede psykiske problemer i løbet af skoletiden pga. uroligheder i landet. Som 25-årig flygtede han til Etiopien, hvor han boede i en FN-flygtningelejr, indtil han flygtede til Danmark som 29-årig i 2014. Her har han ikke været i arbejde, men forventer at skulle i praktikforløb primo 2022. I Danmark har hans liv været præget af psykiske problemer, og siden 2017 har han boet på et socialpsykiatrisk botilbud. Han har et sundt netværk gennem sit kirkelige tilhørsforhold i København og har desuden god kontakt til sine søskende i Afrika og Europa.

Observanden har i perioder haft et misbrug af alkohol der kan have forværret den psykotiske grundlidelse, men han har, bortset fra et kort tilbagefald, været afholdende fra alkohol de sidste to år. Han støttes i alkoholafholdenhed af botilbuddets personale.

Observanden har kontinuerligt været i kontakt med psykiatrien siden kort tid efter hans ankomst som asylansøger til Danmark 2014. Han havde allerede inden ankomsten til Danmark været i kontakt med psykiatrien i Eritrea grundet psykiatriske symptomer.

Det psykiatriske forløb i Danmark har været præget af ganske vedvarende psykotiske symptomer. Relevant lægemiddelbehandling og omfattende socialpsykiatrisk indsats, herunder ophold på et døgnbemandet botilbud, har bedret symptombyrden og de deraf følgende adfærdsproblemer, primært når det har været muligt at gennemføre og fastholde behandlingen over længere perioder. Observandens nedsatte sygdomsindsigt og fortsatte ambivalens til lægemiddelbehandling er dog en stor udfordring i dette.

Ved herværende undersøgelse er observanden fundet præget af kronisk psykoselidelse. I samtale optræder han samlet og udviser ikke aktuelle tydelige tegn på tankeforstyrrelser, vrangforestillinger eller hallucinationer, men han fremstår garderet og vag i kontakten, formelt som emotionelt, og er præget af nedsat sygdomsindsigt og en betydelig ambivalens til psykofarmakologisk behandling, trods erkendt tidligere god effekt heraf. Han bekræfter mangeårige gentagne perioder præget af psykotiske symptomer, som i det væsentlige stemmer overens med, hvad der beskrives i indhentede journaler.

... ”

Udlændingestyrelsens udtalelse om mulig udvisning er rettelig dateret den 24. august 2021. Udlændingestyrelsen har i en ny, supplerende udtalelse af 11. marts 2024 udtalt bl.a.:

”...

Anklagemyndigheden har anmodet om at få oplyst, om der siden sidste udtalelse er fremkommet nye oplysninger om behandlingsmulighederne i Eritrea.

Anklagemyndigheden har endvidere anmodet om at få oplyst, om hvorvidt Udlændingestyrelsen, henset til den forløbne tid siden sidste udtalelse, fortsat kan [til] tiltræde, at anklagemyndigheden nedlægger påstand om udvisning og i givet fald i medfør af hvilke bestemmelser.

Udlændingestyrelsen kan supplerende oplyse, at MedCOL, en EU-finansieret database vedrørende sygdomsbehandling, fortsat ikke har mulighed for at indhente oplysninger i Eritrea om adgang til medicin og behandling, der er således ikke fremkommet nye oplysninger siden vores seneste udtalelse af den 25. november 2022.

Opholdsgrundlag og længde

Udlændingestyrelsen kan endvidere oplyse, at længden af Tiltaltes lovlige ophold i relation til udvisningsbestemmelserne regnes fra den 26. maj 2015, hvor pågældende fik opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 7, stk. 2, jf. herved udlændingelovens § 27, stk. 2.

Efter det oplyste var Tiltalte forud for byrettens dom af 29. november 2022 alene straffet ved bøde, hvorfor der ikke ses at være perioder, som efter udlændingelovens § 27, stk. 5 skal fratrækkes i beregningen af længden af det lovlige ophold.

Tiltalte blev ved Retten i Glostrup den 29. november 2022 udvist af Danmark med et indrejseforbud i 6 år, hvorved pågældendes opholdstilladelse bortfaldt, jf. udlændingelovens § 32, stk. 1.

Det forhold, at byretsdommen er anket giver ikke opsættende virkning med hensyn til bortfaldsvirkningen. For beregningen af det lovlige ophold betyder dette, at Tiltaltes lovlige ophold kun regnes fr em til byrettens udvisning af pågældende.

Tiltalte havde således for tidspunktet for byrettens dom haft lovligt ophold i 7 år, 6 måneder og 3 dage jf. udlændingelovens § 27.

...

Personlige forhold (udlændingelovens § 26)

Vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt en beslutning om udvisning af Tiltalte med sikkerhed kan antages at være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, skal Udlændingestyrelsen henvise til, at vi ikke er i besiddelse af en nyere § 26 afhøring end den vi lagde til grund ved vores udtalelse af den 24. august 2021.

Det fremgår imidlertid af opslag i af Det Centrale Personregister (CPR) dags dato, at Tiltalte fortsat er ugift og uden børn.

Særligt om EMRK art. 8-vurderingen

Efter udlændingelovens § 26, stk. 2, skal en udlænding udvises efter § 22-24 og 25, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder EMRK artikel 8.

Dette beror på en proportionalitetsvurdering.

Proportionalitetsvurderingen efter EMRK artikel 8 foretages på baggrund af en samlet og konkret vurdering af en række elementer. Menneskerettighedsdomstolen har i sin dom af 23. juni 2008 i sagen Maslov mod Østrig opregnet en række retningslinjer, jf. præmis 68, som indgår i proportionalitetsvurderingen af, hvorvidt en udvisning er i overensstemmelse med EMRK artikel 8.

Det følger heraf, at domstolene i vurderingen af, hvorvidt en udvisning vil udgøre et uproportionalt indgreb i en udlændings ret til privat og familieliv efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, vil skulle inddrage den begåede kriminalitets art og grovhed, den forløbne tid efter den begåede kriminalitet, om der er risiko for, at udlændingen vil begå ny kriminalitet, udlændingens helbredsmæssige forhold, herunder om der er sket bedring i udlændingens forhold, tiden siden den begåede kriminalitet, udlændingens familiemæssige situation, tilknytningen til Danmark og det land udlændingen udvises til, indrejseforbuddets længde mv., jf. Savran mod Danmark, præmis 192-199.

Det bemærkes i den forbindelse, at der ved den samlede proportionalitetsafvejning alene kan lægges begrænset vægt på karakteren og grovheden af den begåede kriminalitet, hvis udlændingen på tidspunktet for kriminalitetens udførelse led af psykisk sygdom, og derfor var uegnet til straf i medfør af straffelovens § 16, jf. Savran mod Danmark, præmis 194: "The fact that his or her criminal culpability was officially recognised at the relevant time as being excluded on account of mental illness at the point in time when the criminal act was perpetrated may have the effect of limiting the weight that can be attached to the first Maslov criterion [‘the nature and seriousness of the offence committed by the applicant’] in the overall balancing of interests required under Article 8 § 2 of the Convention.

Savran mod Danmark angik prøvelse efter udlændingelovens § 50 a, de samme betragtninger relateret til proportionalitetsspørgsmålet må formodes at indgå ved udvisningsvurderingen i sager efter udlændingelovens § 57.

Udlændingestyrelsens udtalelse om påstanden

Udlændingestyrelsen kan, uanset at det ikke har været muligt at indhente opdaterede oplysninger om medicin og behandling i Eritrea siden Styrelsen den 25. november 2022 fremsendte en

supplerende udtalelse til Københavns Vestegns Politi, umiddelbart fortsat tiltræde, at anklagemyndigheden nedlægger påstand om udvisning.

Udlændingestyrelsen skal dog tage det forbehold, at der kan være hensyn efter udlændingelovens § 26, stk. 2, som Udlændingestyrelsen ikke har kendskab til, som følge af manglende nyere konventionsafhøring, og derfor ikke kan sammenholde med anklagemyndighedens oplysninger om kriminalitetens karakter.

Efter Udlændingestyrelsens vurdering bør påstanden om udvisning nedlægges i medfør af udlændingelovens § 23, nr. 1, jf. § 22, nr. 6.

... ”

Hjemrejsestyrelsen har i en mail af 22. januar 2024 til anklagemyndigheden om de generelle udsendelseshindringer til Eritrea oplyst, at det er muligt at gennemføre frivillige udsendelser til Eritrea, men der er ikke mulighed for at effektuere tvangsmæssige udsendelser til Eritrea. Udsendelser til Eritrea forudsætter derfor, at den pågældende person medvirker til sin frivillige udrejse til landet.

Landsrettens begrundelse og resultat

Skyldsspørgsmålet

5 voterende udtaler, at vi også efter bevisførelsen for landsretten finder tiltalte skyldig efter anklageskriftet i forhold 3 af de grunde, der er anført i dommen.

1 voterende finder, at det med den til domfældelse i en straffesag fornødne sikkerhed ikke er bevist, at tiltalte er skyldig i dette forhold, og stemmer derfor for frifindelse.

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet.

Som følge heraf tiltræder samtlige voterende, at der ikke er fastsat en længstetid for foranstaltningen, jf. straffelovens § 68 a, stk. 2.

Udvisningsspørgsmålet

Da tiltalte er fundet skyldig i overtrædelse af bl.a. straffelovens § 244, og da han idømmes en strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, er betingelserne i udlændingelovens § 23, nr. 1, jf. § 22, nr. 6, for udvisning opfyldt. Tiltalte skal efter udlændingeloven herefter udvises, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. lovens § 26, stk. 2.

Spørgsmålet er derfor i første række, om udvisning med sikkerhed vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 om ret til respekt for privatliv og familieliv. Tiltalte er 36 år og eritreansk statsborger. Han kom til Danmark som voksen i 2014 og er ikke gift eller samlevende og har ikke børn. Udvisning vil derfor ikke indebære et indgreb i hans ret til familieliv, men i hans ret til privatliv, jf. Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, stk. 1, og kan kun ske, hvis betingelserne i artikel 8, stk. 2, er opfyldt. Udvisning har hjemmel i udlændingeloven og har til formål at forebygge uro eller forbrydelse, og det afgørende er herefter, om udvisning må anses for nødvendig af hensyn til disse formål. Dette beror på en proportionalitetsvurdering. De kriterier, der skal indgå i vurderingen, fremgår bl.a. af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 23.

juni 2008 i sag 1638/03 (Maslov mod Østrig), præmis 68, som beskrevet i Udlændingestyrelsens udtalelse af 11. marts 2024.

Tiltalte er som anført kommet til Danmark som voksen, og han har haft lovligt ophold her i landet i lidt over 7 år og 6 måneder. Han forstår dansk og taler efter sin egen forklaring sproget dagligt med medarbejderne på *Institution*. Han har ikke taget en uddannelse her i landet og har ikke været tilknyttet arbejdsmarkedet her. Tiltalte har ikke været i Eritrea siden sin udrejse, men hans søster bor der. På den baggrund og af de grunde, der i øvrigt er anført herom af byretten, tiltræder landsretten, at en udvisning ikke vil være i strid med Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Det er dernæst spørgsmålet, om udvisning vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3 som fortolket af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol senest i dom af 7. december 2021 i sag 57467/15 (Savran mod Danmark), som også er nærmere omtalt i Udlændingestyrelsens udtalelse af 11. marts 2024. Efter artikel 3 i Menneskerettighedskonventionen må ingen underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling. I præmis 133 i Menneskerettighedsdomstolens dom af 7. december 2021 bekræfter Domstolen de standarder og principper vedrørende anvendelse af konventionens artikel 3 i sager om udvisning af udenlandske statsborgere, der er fastslået i dom af 13. december 2016 i sag 41739/10 (Paposhvili mod Belgien). Af Menneskerettighedsdomstolens dom af 7. december 2021 præmis 141, fremgår, at selv alvorlig psykisk sygdom ikke i sig selv kan begrunde, at artikel 3 finder anvendelse. Kun hvis der er ”substantial grounds” til at antage, at den alvorligt syge person “would face a real risk, on account of absence of appropriate treatment in the receiving country or the lack of access to such treatment, of being exposed to a serious, rapid and irreversible decline in his or her state of health resulting in intense suffering ...”, vil konventionens artikel 3 finde anvendelse, jf. præmis 134. Hvis denne risiko er til stede, vil udsendelse kræve, at der i modtagerlandet er ”appropriate treatment (...) available and accessible to the persons concerned”, jf. Menneskerettighedsdomstolens dom af 13. december 2016 i sag 41739/10 (Paposhvili mod Belgien), præmis 191.

Ifølge sagens oplysninger herunder mentalerklæringen af 19. januar 2022 er *Tiltalte* præget af en kronisk psykoselidelse og i antipsykotisk medicinsk behandling for sygdommen, og han har siden 2017 boet på socialpsykiatrisk botilbud. Der er hermed faste holdepunkter for at antage, at han uden behandling vil være i risiko for alvorlig forværring af sin psykotiske sygdom med deraf følgende intens psykisk lidelse. Landsretten finder imidlertid, at *Tiltalte* ved en tilbagevenden til Eritrea må antages at ville have adgang til antipsykotisk medicin, idet antipsykotisk medicin er tilgængelig i Eritrea, jf. udlændingestyrelsens udtalelse af 25. november 2022. Landsretten har herved tillige lagt vægt på, at det af mentalerklæringen fremgår, at tiltalte allerede inden ankomsten til Danmark havde været i kontakt med psykiatrien i Eritrea grundet psykiatriske symptomer.

Herefter og i øvrigt af de grunde, der er anført herom af byretten, tiltræder landsretten, at udsendelse af tiltalte til Eritrea ikke vil indebære en krænkelse af artikel 3.

Det tiltrædes endelig, at indrejseforbuddet er fastsat til 6 år, jf. udlændingelovens § 32, stk. 4, nr. 5, jf. § 32, stk. 1, nr. 1.

Landsretten stadfæster derfor dommen med den ændring, at udvisning alene sker i medfør af i udlændingelovens § 49, § 23, nr. 1, jf. § 22, nr. 6.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom i sagen mod *Tiltalte* stadfæstes.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

.....

Højesterets 1. afdelings DOM

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Michael Rekling, Jens Kruse Mikkelsen, Lars Apostoli, Ole Hasselgaard og Julie Arnth Jørgensen.

Dato: 30. januar 2025

Rettens sagsnr.: 52/2024

Rigsadvokaten mod *Tiltalte*, (advokat Michael Harms, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Glostrup den 29. november 2022 (B6-9864/2021) og af Østre Landsrets 4. afdeling den 14. marts 2024 (S-3765-22).

Påstande

Dommen er anket af *Tiltalte* med påstand om frifindelse for udvisning.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Det fremgår af rapport om § 26-afhøring af *Tiltalte* den 4. december 2024 bl.a.:

” ...

1. *Varigheden af udlændingens samlede (lovlige og ulovlige) ophold i landet*
Afhørte har været i Danmark siden 2014.

2. *Varighed af tidligere frihedsberøvelser i Danmark*
Afhørte har været fængslet i Vestre Fængsel i en uge.

3. *Integration i det danske samfund og i andre medlemsstater*

...

Afhørte har bekendtskaber i Danmark i form af ansatte på offentlige instanser som hjælper afhørte samt bekendtskaber fra bo- og behandlingstilbud, Institution, hvor afhørte bor.

4. *Opvækst, skolegang og uddannelsesforløb*

...

Afhørte er opvokset i Eritrea, sammen med sin mor og søskende. Afhørtes forældre var skilt og afhørte voksede kun op med sin mor.

5. *Arbejde i Danmark og i andre medlemsstater*

...

Afhørte har ikke haft arbejde i Danmark. Afhørte har været i praktik i Danmark via jobcenteret. Afhørte har været i praktik i omkring 4 måneder som gartner for omkring 10 år siden. Afhørte kunne ikke huske navnet på stedet, hvor han var i praktik.

Afhørte har også været i anden praktik i en restaurant, som opvasker, i 2 måneder. Afhørte kan ikke huske navnet på restauranten.

...

7. Skriftlige/mundtlige danskunderskaber

...

Afhørte har gået på dansk sprogskole i 4-5 måneder og kan forstå mundtligt dansk. Afhørte kan ikke tale på dansk, kun meget lidt.

Afhørte oplyser, at han kan skrive på dansk. (Dette er ikke efterprøvet)

...

12. Ægteskab/registreret partnerskab

...

Afhørte har ingen familie, partner eller børn i Danmark

...

15. Forældre, øvrig familie og omgangskreds her i landet

...

Afhørte har fjerne familiemedlemmer i Danmark, som afhørte ikke har kontakt med.

Afhørte har søskende som bor i Norge, Holland og Schweiz, som afhørte har telefonisk kontakt med.

...

18. Har udlændingen opretholdt kontakten til familien i hjemlandet?

...

Afhørte har ingen kontakt til familie i hjemlandet. Afhørte har ingen familie i hjemlandet.

...

22. Oplysninger om udlændingens skriftlige og mundtlige kundskaber

...

Afhørtes modersmål er Tigrinya, som afhørte behersker flydende både skriftligt og mundtligt.

... ”

Af udtalelse af 6. december 2024 fra Psykiatrisk Center Glostrup om *Tiltalte* fremgår bl.a.:

”

Tidligere psykiatrisk

...

Tiltalte har som ganske ung været i behandling med antipsykotisk medicin i forbindelse med indlæggelser i sit hjemland. Efter at han kom til Danmark i 2014, fik han under sit ophold i Center Sandholm stillet diagnosen paranoid psykose, og han blev sat i behandling med Risperdal depot. Efter opholdet i Center Sandholm blev han udskrevet til en bolig i Gentofte og henvist til Distriktpsikiatrisk center Gladsaxe. I efteråret 2015 ønskede han at blive afsluttet fra DPC Gladsaxe, og samtidig ophørte han med behandlingen med Risperdal depot. Han var derefter uden medicinsk behandling, indtil han i marts 2016 blev indlagt i svært psykotisk tilstand i Psykiatrisk center Ballerup. Under de efterfølgende indlæggelser blev han forsøgt behandlet med olanzapin som depot (Zypadhera) og paliperidon depot (Xeplion), indtil han under en langvarig indlæggelse i Psykiatrisk center Ballerup fra oktober 2016 til august 2017 blev omlagt til Cisordinol depot i juni 2017. Han var således i behandling med Cisordinol depot 200 mg hver 14. dag, da han i september 2017 flyttede ind på Institution. Denne behandling havde nogen effekt, men kunne ikke forhindre at han i efteråret 2017 og igen i foråret 2018 blev indlagt i svært psykotisk tilstand i Psykiatrisk center Glostrup, hvor han blev behandlet med ECT. Efter indlæggelserne fortsatte han med Cisordinol depot, men han var meget ambivalent overfor at få depotinjektioner, og fra november 2019 afslog han at fortsætte med depotbehandlingen. Han blev derefter fra januar 2020 omstillet til tablet Cisordinol 10 mg daglig. Det skal i den forbindelse bemærkes, at tablet Cisordinol 10 mg daglig i behandlingen af en kronisk psykotisk patient er en meget lav peroral dosis ift. at han indtil da havde fået 200 mg Cisordinol depot hver 14. dag (konfereret med Bostedsteamets farmaceut Person). Ud over at denne dosis var meget lav, tog Tiltalte medicinen sporadisk, og det viste sig at effekten var dårlig. Tiltalte havde hørehallucinationer og forfølgelsesforestillinger, og det skete gentagne gange at han kom i konflikt med medboerne på Institution, og at han gik tæt på kvindelige medboere og personale på Institution. Fra september 2022 ophørte han helt med at tage Cisordinol tabletter

...

Aktuelt psykiatrisk

Efter at Tiltalte er startet på Trevicta i den nuværende dosering 525 mg hver 3. måned har han taget imod depotinjektionerne uden protester, og han har været rolig og samarbejdsvillig.

...

Han har aktuelt ingen selvmordstanker. Han hører af og til stemmer, bl.a. en stemme som han kalder ... , og som kommer med negative kommentarer til hans adfærd, men han er ikke nær så forpint heraf som tidligere. Han har meget lidt sygdomsindsigt og sygdomserkendelse, og har givet udtryk for at han helst vil undvære psykiatrisk medicin, og han kan ikke selv indse, at medicinen har en god effekt på ham, idet medicinen både har dæmpet hans psykotiske symptomer og har kunnet forhindre udadreagerende og seksualiserende adfærd. Til trods for hans modvilje mod anti-psykotisk medicin har han imidlertid taget imod depotinjektionerne med Trevicta uden protester.

Vedr. behovet for fortsat behandling, herunder farmakologisk behandling og mulige konsekvenser af afbrydelse af behandlingen

Tiltalte har en mangeårig kronisk psykoselidelse, som er præget af stemmehøring, forfølgelsesforestillinger, tendens til udadreagerende adfærd og seksualiserende adfærd. Efter at han kom til Danmark i 2015 fik han stillet diagnosen paranoid psykose, og han har siden været i behandling med flere forskellige antipsykotika. Som det fremgår af det ovenstående, har tabletbehandling ikke vist sig at være en realistisk mulighed for en regelret behandling af hans psykoselidelse pga. hans udtalte ambivalens over for antipsykotisk medicin. Man har derfor så vidt muligt tilstræbt at behandle Tiltalte med depotmedicin, og der har været bedst effekt af behandling med Trevicta, som er et langtidsvirkende præparat der gives med 3 måneders mellemrum. Det er først efter at Tiltalte er startet på behandling med Trevicta, at behandlingen med antipsykotisk medicin er blevet tilstrækkelig stabil, således at der er sket en reel bedring af Tiltaltes psykiske

lidelse. Det er derfor af største vigtighed at Tiltalte fortsætter med behandlingen med Trevicta, da der ellers vil være risiko for et recidiv af hans psykotiske symptomer, og dermed risiko for fornyet personfarlig kriminalitet. Der vil også være en betydeligt øget suicidalrisiko, da han tidligere har foretaget flere alvorlige selvmordsforsøg i forbindelse med at hans psykoselidelse har været utilstrækkelig behandlet. Desværre er der ingen alternativer til Trevicta blandt de øvrige depotpræparater som findes på markedet, da de alle har en kortere virkningstid.

...

Misbrug

Tiltalte har i en årrække haft perioder med et overforbrug af alkohol, hvad der har været en medvirkende årsag til udadreagerende og seksualiserende adfærd. Nu kun beskedent forbrug af alkohol de sidste 2 år.

Har tidligere prøvet at tage kokain et par gange. Herudover intet misbrug.

Medicin

Paliperidon (trevicta) 525 mg depotinjektionsvæske, suspension, mod psykotiske tilstande, 1. sprøjte hver 12. uge.

Quetiapin "accord" filmovertrukne tabl. 25 mg, mod sindslidelse, 3 tabletter net

Quetiapin (quetiapin "accord") 25 mg tablet, mod sindslidelse, 1 tablet efter behov højst 4 gange dagligt. kan få 1-4 tablet pn på en gang

Diagnose

Paranoid psykose UNS (DF229)

...

Konklusion

Tiltalte er en 39-årig mand fra Eritrea, som har været psykisk syg siden sin tidligste ungdom. Han kom til Danmark i 2014, hvor han allerede under sit ophold i center Sandholm fik stillet diagnosen paranoid psykose. Han har siden været tilknyttet psykiatrien, hvor han har været i behandling med en række forskellige antipsykotika med meget forskellig effekt. Pga. ringe sygdomserkendelse og sygdomsindsigt er det ofte sket at han er ophørt med sin behandling, hvorefter hans tilstand er blevet stærkt forværret. Han har talrige indlæggelser bag sig, og mellem indlæggelserne har han været fulgt ambulant, senest siden 2021 i Bostedsteamet Ishøj i forbindelse med at han er beboer i botilbuddet Institution. På baggrund af tre alvorlige hændelser i 2021 har han fået en dom til ambulant psykiatrisk behandling med efterfølgende udvisning og forbud mod ophold i Danmark i 6 år. Han har nu siden juni 2023 været i behandling med et langtidsvirkende depotpræparat, paliperidon i form af Trevicta, som skal gives hver tredje måned, og dette har bevirket en betydelig stabilisering af hans psykiske lidelse. Det må anses for at være af stor vigtighed at Tiltalte fortsætter med behandlingen med Trevicta, og hvis behandlingsforløbet afbrydes, vil de helbredsmæssige konsekvenser være alvorlige, da der i så fald vil være risiko for recidiv af hans psykosesymptomer. Endvidere vil der i høj grad være risiko for recidiv af personfarlig kriminalitet og øget suicidalrisiko.

... ”

Efter landsrettens dom har Københavns Vestegns Politi den 27. juni 2024 meddelt Tiltalte tiltalefrafald, jf. retsplejelovens § 722, stk. 1, nr. 4, jf. straffelovens § 89, vedrørende fire tilfælde af vold efter straffelovens § 244 begået i perioden fra juni til november 2022 mod beboere på det socialpsykiatriske botilbud Institution i By, hvor han har boet siden 2017.

Anbringender

Tiltalte har anført navnlig, at udvisning med sikkerhed vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Proportionalitetsvurderingen skal inddrage alle relevante kriterier, som Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol lægger vægt på i sin praksis, herunder kriterierne i henhold til Domstolens dom af 23. juni 2008 i sag 1638/03 (Maslov mod Østrig).

Han er ustraffet og har haft lovligt ophold i Danmark i mere end 7 år. Straffelovsovertrædelserne er sket på et psykiatrisk botilbud i et generelt hårdt miljø over en ganske kort periode. Forholdene er af ældre dato, og han er ikke dømt for noget efterfølgende. Det kan ikke afvises, at han ville være blevet idømt en betinget dom udmålt i dage, hvis ikke han var omfattet af straffelovens § 16. Der er siden juni 2023 sket en bedring i hans helbredsmæssige tilstand, idet han nu er velbehandlet med depotmedicinen Trevicta, hvilket har bevirket en betydelig stabilisering af hans psykiske lidelse.

Udvisning vil også være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3.

Det følger af UfR 2022.4227 V, at ved idømmelse af ambulant behandling og udvisning skal der allerede ved straffedommen tages stilling til, om udlændingens helbredsmæssige forhold taler afgørende imod, at udlændingen senere kan udsendes, jf. herved udlændingelovens § 50 a.

Det fremgår af udtalelse af 6. december 2024 fra Psykiatrisk Center Glostrup, at det vil få alvorlige helbredsmæssige konsekvenser, bl.a. i form af øget suicidalrisiko, hvis behandlingen med depotmedicinen Trevicta ophører. Der foreligger kun forældede oplysninger om adgang til medicin og mulighed for psykiatrisk behandling i Eritrea.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at udvisning af *Tiltalte* ikke vil være uforenelig med Danmarks internationale forpligtelser efter Menneskerettighedskonventionens artikel 8.

Udvisning af *Tiltalte* er en proportional foranstaltning med henblik på at forebygge uro eller forbrydelse. Det gælder, selv om alvoren af den begåede kriminalitet skal vurderes i lyset af, at han er straffri i medfør af straffelovens § 16, stk. 1, jf. Menneskerettighedsdomstolens dom af 7. december 2021 i sag 57467/15 (Savran mod Danmark).

Tiltalte kom til Danmark som voksen og har ikke stiftet familie, hvorfor han tilhører den kategori af udlændinge, der nyder den mindste beskyttelse. Udvisning kræver herefter alene, at kriminaliteten er tilstrækkeligt alvorlig både med hensyn til art og straf.

Tiltalte er dømt for vold og trussel om vold begået ved tre episoder, som ville have medført en ubetinget fængselsstraf på ikke under 60 dage, hvis han ikke havde været straffri i medfør af straffelovens § 16, stk. 1. Han er herudover tidligere straffet med bøde for en ikke bagatelagtig overtrædelse af straffelovens § 232 og har efter landsrettens dom modtaget et tiltalefrafald for fire voldsforhold begået i 2022. På denne baggrund er der en betydelig risiko for, at han også fremover vil begå alvorlig kriminalitet i Danmark, hvis han ikke udvises.

Med hensyn til Menneskerettighedskonventionens artikel 3 bemærkes, at udlændingelovens § 50 a forudsætter, at retten i forbindelse med straffesagen tager stilling til, om udlændingens helbredsmæssige forhold taler afgørende imod, at udsendelse finder sted, når udlændingen idømmes ambulant behandling. Begrundelsen er, at udlændingen skal udrejse eller udsendes af Danmark i umiddelbar forlængelse af dommens afsigelse. Det er for tiden ikke muligt at effektuere tvangsmæssige udsendelser til Eritrea, og *Tiltalte* har oplyst, at han ikke frivilligt vil medvirke til udsendelse. Når det således kan lægges til grund, at der foreligger en udsendeshindring, kan tiltaltes helbredsmæssige forhold og mulighederne for behandling i hjemlandet ikke tillægges afgørende

betydning for spørgsmålet om udvisning ved straffesagens behandling. Tiltaltes helbredsmæssige forhold må i stedet indgå i den vurdering, som kan foretages efter udlændingelovens § 50, når udsendelse måtte blive aktuel, jf. herved UfR 2011.2358 H.

Artikel 3 er i øvrigt ikke (for tiden) til hinder for udvisning. Ud fra de foreliggende oplysninger om behandlingsmulighederne i Eritrea sammenholdt med oplysningerne om, at *Tiltalte* før ankomsten til Danmark havde været i kontakt med psykiatrien i Eritrea, foreligger der ikke en sådan alvorlig tvivl om, hvorvidt han vil kunne få tilstrækkelig behandling.

Højesterets begrundelse og resultat

Tiltalte er fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 244, stk. 1, og § 266 ved i juli 2021 i to tilfælde at have sparket en beboer på det socialpsykiatriske botilbud, hvor han bor, samt i et tilfælde at have truet den ene af dem. Han er i medfør af straffelovens § 16, stk. 1, 1. pkt., frifundet for straf som følge af utilregnelighed på grund af sindssygdom og er idømt ambulant behandling med mulighed for indlæggelse. Der er ikke fastsat længstetid for foranstaltningen. Han er udvist af Danmark med indrejseforbud i 6 år.

For Højesteret angår sagen alene spørgsmålet om udvisning.

Efter udlændingelovens § 23, nr. 1, kan en udlænding, der har haft lovligt ophold her i landet i mere end 5 år, udvises af de grunde, der er nævnt i lovens § 22. Efter § 22, nr. 6, kan en udlænding udvises, bl.a. hvis vedkommende efter straffelovens § 244 idømmes ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter.

Tiltalte er eritreisk statsborger og er nu 39 år. Han indrejste i Danmark i 2014, da han var 29 år, og han har haft lovligt ophold i ca. 7½ år. Han er idømt ambulant psykiatrisk behandling ved psykiatrisk afdeling med tilsyn af kriminalforsorgen, således at kriminalforsorgen sammen med overlægen kan træffe bestemmelse om indlæggelse, for bl.a. to tilfælde af spark mod beboere på det botilbud, hvor han bor. Efter det oplyste om de to voldsforhold finder Højesteret, at forholdene ville have medført en ubetinget frihedsstraf, hvis han ikke var straffri i medfør af straffelovens § 16, stk. 1, 1. pkt. Der er derfor hjemmel i udlændingelovens § 23, nr. 1, jf. § 22, nr. 6, til at udvise ham.

Det følger herefter af udlændingelovens § 26, stk. 2, jf. § 23, nr. 1, jf. § 22, nr. 6, at *Tiltalte* skal udvises, medmindre dette med sikkerhed vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Spørgsmålet er i første række, om udvisning vil være i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 om ret til respekt for privatliv og familieliv.

Udvisning vil ubestridt udgøre et indgreb i *Tiltaltes* ret til privatliv, jf. Menneskerettighedskonventionens artikel 8, stk. 1. Udvisning kan derfor kun ske, hvis betingelserne i artikel 8, stk. 2, er opfyldt. Udvisning har som anført hjemmel i udlændingeloven og har til formål at forebygge uro eller forbrydelse. Det afgørende er herefter, om udvisning må anses for nødvendig under hensyn til disse formål. Dette beror på en proportionalitetsvurdering.

De kriterier, der skal indgå i vurderingen, fremgår bl.a. af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 23. juni 2008 i sag 1638/03 (*Maslov mod Østrig*), præmis 68. Den vægt, der skal lægges på de enkelte kriterier, afhænger af den konkrete sags omstændigheder, jf. dommens præmis 70.

I et tilfælde som det foreliggende, hvor udlændingen ikke har etableret sin egen familie, skal der lægges vægt på karakteren og alvoren af den begåede kriminalitet, varigheden af udlændingens ophold i opholdslandet, den forløbne tid efter den begåede kriminalitet og udlændingens adfærd i denne

periode samt fastheden af sociale, kulturelle og familiemæssige bånd til opholdslandet og til statsborgerskabslandet, jf. præmis 71.

Særligt med hensyn til tilfælde, hvor udlændingen er frifundet for straf som følge af utilregnelighed, er det anført i Menneskerettighedsdomstolens dom af 7. december 2021 i sag 57467/15 (Savran mod Danmark), at det forhold, at den pågældende er straffri på grund af sindssygdom, "may have the effect of limiting the weight that can be attached to the first Maslov criterion ["the nature and seriousness of the offence committed by the applicant"] in the overall balancing of interests required under Article 8 § 2 of the Convention" (præmis 194). Det skal således tages i betragtning ved vurderingen af karakteren og alvoren af den begåede kriminalitet, at den blev begået på et tidspunkt, hvor den pågældende var sindssyg (præmis 195). Tilsvarende fremgår af Menneskerettighedsdomstolens dom af 30. maj 2023 i sag 8757/20 (Azzaqui mod Holland) (præmis 50).

Om proportionalitetsvurderingen i den foreliggende sag bemærker Højesteret herefter:

Tiltalte er fundet skyldig i simpel vold og trussel om vold begået i juli 2021 mod to beboere på det socialpsykiatriske botilbud, hvor han bor. Han har ikke tidligere begået kriminalitet af betydning for udvisningsspørgsmålet. I juni 2024 er han meddelt tiltalefrafald for fire voldstilfælde begået i 2022 mod medbeboere på botilbuddet.

Ifølge udtalelse af 6. december 2024 fra Psykiatrisk Center Glostrup har *Tiltalte* en kronisk psykoselidelse, som giver sig udslag i stemmehøring, forfølgelsesforestillinger, tendens til udadreagerende adfærd og seksualiserende adfærd. Han kom til Danmark i 2014 og blev herefter diagnosticeret med paranoid psykose. Han har siden været i behandling med flere forskellige antipsykotika. Det er først efter, at han i juni 2023 er begyndt i behandling med depotmedicinen Trevicta, at behandlingen med antipsykotisk medicin er blevet tilstrækkeligt stabil, således at der er sket en reel bedring i hans psykiske lidelse. Han har – efter at denne behandling blev iværksat – ikke haft konflikter med medbeboere, og hans tidligere seksualiserende adfærd er helt ophørt. Ifølge udtalelsen vil der ved ophør af behandlingen med Trevicta være risiko for recidiv af de psykotiske symptomer og dermed risiko for fornyet personfarlig kriminalitet. Der vil også være en betydelig øget suicidalrisiko, idet han tidligere har foretaget flere alvorlige selvmordsforsøg, når hans psykoselidelse ikke har været tilstrækkeligt behandlet.

Som nævnt kom *Tiltalte* til Danmark som 29-årig og har siden opholdt sig her i landet. Han har ingen nære familiemedlemmer i Danmark. Han har tilbragt størstedelen af sit liv i Eritrea. Efter de foreliggende oplysninger har han ingen familie i Eritrea.

Efter en samlet afvejning finder Højesteret, at udvisning af *Tiltalte* vil være uproportional og dermed i strid med Menneskerettighedskonventionens artikel 8.

Højesteret har herved navnlig lagt vægt på, at *Tiltalte* ved den begåede kriminalitet i form af simpel vold og trussel om vold er fundet straffri som følge af utilregnelighed på grund af sindssygdom. Kriminaliteten, der blev begået i 2021, var ikke planlagt, men udtryk for spontane reaktioner over for medbeboere på botilbuddet. I sommeren 2023 kom han i behandling med et antipsykotikum, der har medført en betydelig stabilisering af hans psykiske lidelse, og han har ikke begået kriminalitet siden.

Tiltalte frifindes efter det anførte for påstanden om udvisning og tildeles en advarsel om udvisning efter udlændingelovens § 24 b.

Der er herefter ikke anledning til at tage stilling til de rejste spørgsmål om Menneskerettighedskonventionens artikel 3.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes med den ændring, at *Tiltalte* tildeles en advarsel om udvisning.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for landsret og Højesteret.